תפארת יוסף — ערב יום הכיפורים

וידבר ד' אל משה אחרי מות שני בני אהרן בקרבתם לפני ד' וימתו וגו' ואל יבוא בכל עת אל הקודש וגו' בזאת יבא אהרן אל הקודש בפר וגו'. (ויקרא ט"ז:ג')הענין בזה, להיות שהציב השי"ת כ"ח עתים, י"ד פגימותא דסיהרא וי"ד שלמותא דסיהרא, כדאיתא בזוה"ק (וישב ק"פ:), ועל זה אמר כבוד אזמו"ר זללה"ה שבעת שיש התחלפות העתים שהשי"ת משנה מעת לעת, אז הוא העצה לאדם כמו שאיתא בש"ס (תמיד כ"ח.) יחזיק באמונה יתירה. והיינו בעת שהשי"ת מתחיל להתנהג בהנהגה חדשה, ובהנהגה שעברה נדמה לו שהיה לו תפיסה מה. וכעת השי"ת משנה מהנהגה להנהגה, אז הוא העצה לאדם שיבטל כל תפיסתו לגמרי. וזה נקרא אמונה יתירה, והיינו שיתמשך אחר רצונו ית' איך ינהג עמו, ולא יתן שום הויה לתפיסתו, כי אם יתן הויה מעט לתפיסתו יכול לבוא לידי טעות גדול, כי על זה נאמר (תהילים צ"ד:כ') היחברך כסא הוות. וביאר בזה אזמו"ר זללה"ה, שמי שנדמה לו שיש לו הויה ואינו מבטל עצמו לגמרי להשי"ת, אין לו שום חיבור עם אורו של השי"ת ולכסא הוות יחשב. ורק עיקר אצל האדם לבטל כל דעתו ותפיסתו לגמרי, ואז יראה לו השי"ת שבאמת אצל השי"ת אין שום התחלפות העתים, כי אצל השי"ת לא נמצא שינוי רצון ח"ו, כמו שכתיב (מלאכי ג':ו') אני ד' לא שניתי. ולאדם הזה יראה השי"ת, שהוא העיקר והמכוון מכל הבריאה, וכל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה, שהוא הצינור מכל ההשפעה מכל העולם. כמו שמצינו אצל אאע"ה במדרש (רבה לך ל"ט) ספינות שהיו מפורשות בים הגדול היו מתברכות בשביל אברהם אבינו ופריך שם והלא של נסך הם ומתרץ חלא מוזיל חמרא. והיינו שהוא היה המכוון מכל הבריאה, וכל העולם לא נברא אלא לצוות לזה. וכמו שמצינו שאמר השי"ת עליו, המכסה אני מאברהם אשר אני עושה (בראשית י"ח:י"ז) והיינו שהשי"ת הראה אז שהוא התכלית הכוונה מכל הבריאה. וכן כאן אצל עבודת יוה"כ נאמר, וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבואו, ומקשה בירושלמי אטו כה"ג לאו אדם וכו' ומתרץ, אלא בשעה שנכנס הכה"ג לפני ולפנים היה פניו בוערות כמלאך האלהים. והיינו שבעת שנכנס הכה"ג לפני ולפנים, ביטל כל דעתו ותפיסתו לגמרי, ורק שנכנס ולא רצה רק מה שברצונו ית'. ועל זה הכוונה איתא בש"ס (יומא י"ט:) שהיו משביעין את הכה"ג שלא יתקן מבחוץ ויכניס בפנים. ואמר ע"ז כבוד אאמו"ר זללה"ה שזה רומז שלא יכנס עם תפיסתו, ורק יבטל אותו מקודם שיכנס לפני ולפנים. ומאחר שהכה"ג היה צריך לבטל את עצמו אז כ"כ, היה יכול ח"ו לבטל עצמו לגמרי שלא ישאר לו שום השארה של עוה"ז. ובאמת איתא בזוה"ק (יתרו פ"ב:) קוב"ה בעי לאוטבא ליה לבר נש בעלמא הדין ובעלמא דאתי ויתיר בעלמא דאתי, אמת הוא שעיקר רצון השי"ת להטיב ליה לאדם בעלמא דאתי. אבל זה הוא ג"כ רצונו ית' שישאר בחיים של עוה"ז, כי מזה החיים יכול להרבות כבוד שמים. וכמו שאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט:ק"ט) נפשי בכפי תמיד ותורתך לא שכחתי. וביאר בזה כבוד אזמו"ר זללה"ה שהכוונה שדהע"ה היה מוכן ומזומן למסור את נפשו לגמרי להשי"ת בפועל ממש, שזה מורה נפשי בכפי תמיד, ורק מה שנשאר בחיים הוא מן ותורתך לא שכחתי. והוא מאחר שאנו רואין שהשי"ת הציב תורה ומצות, ותורה ומצות אי אפשר להיות בלא חיים של עוה"ז, מזה

מוכח שרצונו של השי"ת הוא, שאדם לא יבטל עצמו לגמרי. וע"ז הענין נאמר, אחרי מות שני בני אהרן בקרבתם לפני ד'. והיינו שהם ביטלו עצמם לגמרי להשי"ת בלי שום השארה של עוה"ז, שלא נשארו להם איך להרבות כבוד שמים. וזה כוונת הזוה"ק (אחרי נ"ז:) דלא אנסיבא אתתא, והיינו שלא נשארו להם אחר עבודתם להרבות כבוד שמים עוד בזה העולם. ועל זה נאמר ואל יבא בכל עת אל הקודש, ואיתא (בספרא) בכל עת זה יוה"כ, והיינו שהכה"ג הנכנס לפני ולפנים שצריך לבטל כל תפיסתו שלא יתן שום הויה לתפיסתו, ועי"ז יכול לבטל עצמו לגמרי בפועל ממש. ועל זה נאמר ואל יבא בכל עת כי אם בזאת. והיינו שזאת אינו ברצונו ית' שהאדם לא ישאיר לו שום השארה של עוה"ז, וכמו שכתיב (דברים ל) ובחרת בחיים, כי רצונו של השי"ת הוא בחיים של עוה"ז ג"כ, כי זאת התפיסה שאדם נשאר בחיים כדי להרבות כבוד שמים, זה הוא רצונו ית' כמו שכתיב ובחרת בחיים:

אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים וכו' (יומא פ"ה:).ביאור זה, דהנה יש שני מיני טהרות, יש טהרה אשר הוא מצד ישראל, דהיינו שישראל מצידו מתחיל לטהר עצמו ולפנות עצמו להשי"ת על פי ברוריו. אכן מצד זאת הטהרה בעצמה, אי אפשר שיהיה בקביעות אצל האדם, כי מחמת שהטהרה הזאת הולכת על פי ברורין של האדם, ומצד אדם נמצא לפעמים אשר נסתר ממנו אור השם יתברך. אבל נמצא גם אצל ישראל טהרה אשר הוא מצד השי"ת, שהשי"ת כביכול פונה עצמו לישראל לטהרם. ומצד זאת הטהרה הוא בכל עת ובכל רגע, כי דבר שהוא מצד השי"ת אין שייך שיופסק ח"ו לפעמים. אבל באמת מצד זאת הטהרה, לבד אשר הוא מצד השי"ת, אין שייך שיקרא על שם ישראל, כי מצד השי"ת במקום שהוא פונה עצמו כביכול להבריאה, לא נמצא מקום שלא יהיה ביכולתו לטהרו, אבל מחמת שישראל מצידו מטהר עצמו עד מקום שידו מגעת, אף שיש לפעמים שנסתר ממנו אור השם יתברך. אבל בעת שעומד בבהירות, מטהר עצמו ומסלק ממנו כל הנאת עוה"ז, ממילא שורת הדין שינחיל להם השי"ת הטהרה מצידו, אשר הוא בקביעות, כי מחמת שישראל מצידו מכין לבו שישכין השי"ת שכינתו אצלו. וכעין דאיתא בזוה"ק (אמור צ':) דמאיך גרמיה למישרא עליה גאותא דקוב"ה. וכעין דאיתא בש"ס (ברכות ז') על הפסוק ונפלינו אני ועמך ביקש שלא תשרה שכינה רק על ישראל, והיינו שישראל מצידו מברר עצמו ומכין עצמו להיות כלי להשראת שכינתו אצלו, ממילא שורת הדין הוא שישכון השם יתברך אצל ישראל. וכמו דאיתא בזוה"ק (בשלח מ"ז:) מאן דמזמין אושפיזא ביה בעי לאשתדלא. ואמר בזה כבוד אזמו"ר זללה"ה, משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם אף שמצד המלך לא יחסר כל, מ"מ שורת הדין מי שמכין עצמו עליו בזה הוא שורה, כן כביכול אצל השי"ת, אף שמצד השי"ת במקום שברצונו לטהר הבריאה ביכולתו לטהר כל. מ"מ שורת הדין הוא, מאחר שישראל מצידו מברר ומטהר עצמו, ומעמיד כלי להשראת אורו ית' שורת הדין שהשי"ת יתן לישראל כל מיני טהרות. וזה ביאור המאמר חז"ל אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין, והיינו שישראל מתחיל עצמו בזה היום לפנות ולטהר עצמו ומסלק ממנו כל הנאת עוה"ז הנרמז בחמשה העינוים, ממילא מנחיל השי"ת לישראל בזה היום קדושה בקביעות, והיינו שהשי"ת נותן לישראל הטהרה אשר הוא מצידו, שזה הוא בקביעות בלי שום הפסקה וזה ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים: